

Pressmeddelande

Genombrott i första testet:

Nytt whiplashskydd som eftermonteras i gamla bilar kan halvera skaderisken

Folksam och Autoliv har i ett gemensamt projekt tagit fram ett nytt, enkelt och billigt whiplashskydd, som ska kunna monteras också i äldre bilar. Hittills har bara de senaste årsmodellerna med avancerade whiplashsystem kunnat uppvisa effektiva whiplashskydd. Folksams utvärdering av hur det nya skyddet fungerar i verkliga olyckor visar nu att stora delar av den svenska bilparken skulle kunna bli väsentligt säkrare om det nya whiplashskyddet infördes på bred front.

– Ja, resultaten pekar mot en halvering av skaderisken med de här nya eftermonterbara whiplashskydden. Risken för långvariga eller kroniska whiplashbesvär var signifikant lägre för dem som hade det nya whiplashskyddet i bilen. Men vi behöver större underlag för att slutgiltigt kunna fastställa denna höga effekt, säger Folksams forskningschef Anders Kullgren.

– Om de första utvärderingsresultaten håller vad de lovar står vi inför ett genombrott: Whiplashskador orsakar upp till 70 procent av alla trafikskador som leder till medicinsk invaliditet. I Sverige blir 2000 personer invalidiserade varje år och 150 förtdispensioneras.

Under 2001 utrustades 8 000 Toyota Corolla 93–97 med det nu utvärderade whiplashskyddet på förarplats. Femtioåtta bakändeskollisioner har hittills inträffat med dessa bilar, vilka jämfördes med 82 bakändeskrockar med Corolla-modeller utan skyddet. Bägge Corolla-kategorierna var utrustade med "svarta lådor", krockpulsmätare som mäter krockvåldet i kollisionsogonblicket.

– Det lidande som whiplashskadorna orsakar bara i form av kostnader kunde vara intjänade på två – tre år om det nya whiplashskyddet kostar ungefär 1000 kronor, monterat och klart. Så kostnadseffektiviteten är stor, säger Anders Kullgren.

Tidigare forskning har etablerat fördelarna med ett så kallat eftergivligt whiplashskydd, som filtrerar krockkrafterna via bilstolens ryggstöd istället för att fortplanta dem. Det whiplashskydd Folksam nu utvärderat är en principlösning för ett eftergivligt skydd. Det monteras mellan förarstolens främre infästning och bilstolens golv och fungerar vid påkörning bakifrån ungefär som en kapsyl som dras upp – så att stolen tippas maximalt 20 grader bakåt och fångar upp överkroppen på ett mjukare sätt. Detta gör att "pisksnärten" vid en krock inte blir lika häftig, eftersom accelerationskrafterna minskas.

– Det krävs att bilfabrikanterna ställer upp om utvärderingens löften ska bli verklighet, säger Maria Krafft, biträdande forskningschef på Folksam. De måste ta ansvar för egna bilmodeller som ger ett otillräckligt whiplashskydd och se till att det nya skyddet anpassas till dessa modeller. Ännu är inte skyddet universellt, det vill säga det går inte att montera i alla bilar utan anpassning. Därför behöver bilindustrin engageras i frågan om eftermonterbara whiplashskydd, inte bara samhällsaktörer som Vägverket och försäkringsbolagen.

Pressmeddelande

– Om det nya skyddet monteras in i 10 procent av den befintliga bilflottan så kan man rädda 250 personer om året från att drabbas av invaliditet, säger Maria Krafft. Dessutom är bara 35 procent av alla nyproducerade bilar utrustade med whiplashsystem. Med den ålderstigna bilpark vi har i Sverige innebär det att whiplashskador skulle fortsätta dominera trafikskadebilden i ännu minst 10 år. Därför måste vi utnyttja hela den skyddspotential mot whiplashskador, som redan nu är möjlig att uppnå.

I förlängningen kan de goda resultat som utvärderingen visar få ännu större konsekvenser:

– Eftersom skyddseffekten med denna nya whiplashlösning visat sig vara betydande håller jag inte för otroligt att lösningen kan bli intressant och spela en roll även på nybilsmarknaden, säger docent Ola Boström på Autoliv Research.

Hela utvärderingsrapporten och rörliga bilder finns på www.folksam.se

- Tre filmer
- Utvärderingsrapporten
- Stillbilder, bland annat på whiplashskyddet
- Presentationsbilder från presskonferensen

För ytterligare information

Anders Kullgren, forskningschef Folksam, tel 08-772 74 35, mobil 0708-31 68 35

Maria Krafft, bitr forskningschef Folksam, tel 08-772 71 84, mobil 0708-31 62 26

Docent Ola Boström, Autoliv Research, tel 0322-62 63 42, mobil 0733-61 43 42

Presschef: Lars Åkerkvist, tel 08-772 60 77, 0708-31 60 07